

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

LT

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2019 m. liepos 19 d.

„ES institucijos iš esmės tinkamai pasirengusios spręsti su neetišku elgesiu susijusius klausimus, tačiau taisyklės ir toliau turėtų būti gerinamos“, – teigia auditoriai

Naujojoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje teigiama, kad apskritai Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija yra įdiegę tinkamas etikos sistemas. Tačiau auditoriai taip pat nustatė tam tikras sritis, kuriose būtų galima pagerinti ir suderinti aprėptį, specifiškumą, aiškumą ir gairių teikimo laipsnį, taip pat išskyrė geriausios patirties pavyzdžių. Bet to, auditoriai teigia, kad darbuotojų informuotumas ir supratimas apie etikos sistemą ir kultūrą turėtų būti sustiprintas.

Etikos sistemos skirtos padėti užtikrinti, kad neetiškam elgesiui būtų užkirstas kelias, jis būtų nustatytas ir tinkamai traktuojamas. ES institucijose etikos nuostatos taikomos ir darbuotojams, ir išrinktiems ar paskirtiems nariams, kaip antai Europos Parlamento nariams arba Komisijos nariams. Jos susijusios su dovanų ir pramogų politika, išorės veikla ar užduotimis, interesų konfliktais, veikla pasibaigus tarnybai arba įgaliojimams ES institucijoje, priekabiavimu ir informavimu apie pažeidimus.

Auditoriai įvertino, ar Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos etikos sistemos buvo sukurtos tinkamai. Visų pirma jie tikrino jų teisinius etikos reikalavimus ir jų vykdymo užtikrinimo procedūras. Jie taip pat atliko apklausą, kad įvertintų darbuotojų informuotumą. Tačiau šiame etape jie netikrino, kaip buvo įgyvendintos šios etikos sistemos.

„Bet koks ES institucijų narių ar darbuotojų neetiškas elgesys ar net suvokimas, kad jis toks, pritraukia didelį visuomenės susidomėjimą ir mažina pasitikėjimą ES, – teigė už ataskaitą

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

atsakingas Europos Audito Rūmų narys Mihails Kozlovs. – *Mūsų auditas padės ES institucijoms toliau tobulinti jų etikos sistemas ir kiek įmanoma labiau sumažinti neetiško elgesio riziką.*

Auditoriai pripažįsta, kad visose trijose institucijose įdiegti esminiai etikos sistemų elementai. Jos nustatė politiką, kuri atitinka pagrindinius reikalavimus, o jų etikos sistemos tinkamai paremtos tyrimo ir sankcijų taikymo mechanizmais.

Tuo pat metu auditoriai nustatė tam tikras tobulintinas sritis. Pavyzdžiui, jie pažymi, kad darbuotojų ir narių deklaracijų tikrinimo procedūros nėra pakankamai įformintos. Be to, etikos sistema, susijusi su interesų konfliktais, iš esmės grindžiama savideklaracijomis ir jai trūksta tinkamų gairių ir standartizuotų procedūrų, kad būtų galima patikrinti tokių deklaracijų tikslumą, patikimumą arba išsamumą.

Auditoriai taip pat nustatė sritis, kuriose yra galimybių suderinti veiksmus ir labiau dalytis gerąja patirtimi. Pavyzdžiui, vertė, kurios neviršijus darbuotojai gali priimti dovanas pirma negavę tam leidimo, įvairiose ES institucijose yra skirtinga, nors šių institucijų darbuotojams taikomos tos pačios įdarbinimo taisyklės. Be to, Taryboje vis dar nėra bendros etikos sistemos, reglamentuojančios valstybių narių atstovų darbą.

Galiausiai, auditoriai atliko apklausą, kad gautų informacijos apie ES darbuotojų etikos kultūrą. Rezultatai atspindi nevienodą jų informuotumo ir supratimo etikos klausimais padėtį. Dauguma darbuotojų mano galintys atpažinti neetišką elgesį, kai su juo susiduria, nors tik mažuma yra gavę etikos mokymus. Tuo pat metu apklausa parodė, kad kai kurie iš jų nesiryžta pranešti apie neetišką elgesį.

Siekdami geriau spręsti nustatytus sunkumus, auditoriai teikia keletą rekomendacijų. Visų pirma ES institucijos turėtų:

- labiau patobulinti savo etikos sistemas;
- dirbti kartu siekdamas suderinti savo etikos sistemų elementus ir dėti papildomas pastangas siekdamas dalytis gerąja patirtimi ir
- padidinti darbuotojų informuotumą ir supratimą apie jų etikos sistemas ir kultūrą.

Pastabos leidėjams

ES institucijų teisiniais etiniais reikalavimais sprendžiami keli svarbūs klausimai, kaip antai susiję įvairiomis interesų konfliktų formomis (įskaitant klausimus, susijusius su įdarbinimu ir veikla pasibaigus tarnybos laikotarpiui, dovanomis ir pramogomis, išorės veikla ir sutuoktinio darbu), skaidrumu, kova su priekabiavimu ir vykdymo užtikrinimo mechanizmais.

Specialioji ataskaita Nr. 13/2019 „Audituotų ES institucijų etikos sistemos: galimybės tobulinti“ paskelbta 23 ES kalbomis Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos.

Kontaktai spaudai dėl šios ataskaitos

Vincent Bourgeais – E. paštas: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
Tel. (+352) 4398 47502 / Mob. tel. (+352) 691 551 502